

No. 40342

**United States of America
and
Ukraine**

Agreement between the Government of the United States of America and the Government of Ukraine on the protection and preservation of cultural heritage. Washington, 4 March 1994

Entry into force: *4 March 1994 by signature, in accordance with section 10*

Authentic texts: *English and Ukrainian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *United States of America, 10 June 2004*

**États-Unis d'Amérique
et
Ukraine**

Accord entre le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement d'Ukraine relatif à la protection et à la préservation du patrimoine culturel. Washington, 4 mars 1994

Entrée en vigueur : *4 mars 1994 par signature, conformément à la section 10*

Textes authentiques : *anglais et ukrainien*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *États-Unis d'Amérique, 10 juin 2004*

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES
OF AMERICA AND THE GOVERNMENT OF UKRAINE ON THE PRO-
TECTION AND PRESERVATION OF CULTURAL HERITAGE

The Government of the United States of America and the Government of Ukraine,
Desiring to enhance the protection of cultural heritage and provide access to the trea-
sures of national and world culture without discrimination,

Seeking to promote understanding, tolerance and friendship among all nations, racial,
or religious groups,

Convinced that each culture has a dignity and a value which must be respected and pre-
served, and that all cultures form part of the common heritage belonging to all mankind,

Considering that destruction or disappearance of items of the cultural heritage of any
racial, ethnic or religious group constitutes an irreparable impoverishment of any nation
and mankind as a whole,

Reaffirming their determination to take steps to frustrate the objectives of those who
sought or seek to eradicate the cultural heritage,

Seeking to promote knowledge of and respect for world cultures and national heritage,

Considering that the protection of cultural heritage can be effective only if organized
both nationally and internationally among states working in close cooperation, and

Desirous of elaborating concrete steps in furtherance of the principles and purposes of
the 1972 Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage with re-
spect to items of the cultural heritage of the victims of genocide during the Second World
War,

Have agreed as follows:

1. Each Party will take appropriate steps to protect and preserve the cultural heritage
of all national, religious, or ethnic groups (hereinafter referred to as "Groups") who reside
or resided in its territory and were such victims of the Second World War. The term "cul-
tural heritage" for the purposes of this Agreement means places of worship, sites of histor-
ical significance, monuments, cemeteries, and memorials to the dead, as well as related
archival materials.

2. The Parties shall cooperate in identifying lists of appropriate items falling within the
scope of paragraph 1, particularly those which are in danger of deterioration or destruction.
Such lists may be published jointly or by either Party.

3. Each Party will ensure that there is no discrimination, in form or in fact, against the
cultural heritage of any groups or against the nationals of the other Party in the scope and
application of its laws and regulations concerning:

- (a) the protection and preservation of their cultural heritage;
 - (b) the right to contribute to the protection and preservation of their cultural heritage;
- and

(c) public access thereto.

4. In cases where the authorities and organizations concerned state that the Groups are unable, on their own, to ensure adequate protection and preservation of their cultural heritage, each Party shall take special steps to ensure such protection and preservation within its territory and shall invite the cooperation of the other Party and its nationals where assistance is required for this purpose.

5. Properties referred to in paragraph 4 that are of special significance shall be designated in a list of properties, publicly announced and communicated to appropriate local agencies. Properties so designated shall be protected, preserved, and marked with a special plaque. Public access thereto shall be assured. The Commission referred to in paragraph 6 may designate properties for inclusion in the list at any time, which list will be communicated to the Parties through Diplomatic and other channels, as appropriate.

6. (A) A Joint Cultural Heritage Commission is hereby established to oversee the execution of the Agreement. Each Party shall appoint one or more member(s) to the Commission who may be assisted by alternates or advisers. Decisions of the Commission shall require the assent of the members of both Parties. The Parties shall cooperate in supplying the Commission with access to properties and information necessary for the execution of its responsibilities.

(B) The Commission for the Preservation of America's Heritage Abroad shall be the Executive Agent for implementing this Agreement on the side of the United States of America. The authorities and organizations concerned, which are according to the applicable laws and regulations of Ukraine responsible for the protection of cultural monuments in accordance with this Agreement shall be the Executive Agent for implementing this Agreement on the side of Ukraine. Either Party by diplomatic note to the other Party may change its Executive Agent.

7. Nothing in this Agreement shall be construed to relieve either Party of its obligations under the 1972 Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage or any other agreement for protection of cultural heritage.

8. This Agreement shall be subject to the laws and regulations of both countries and the availability of funds.

9. Disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be submitted to the Agents referred to in paragraph 6(B).

10. This Agreement shall enter into force upon signature and shall remain in force subject to termination upon one year's written notice by one Party to the other.

Done at Washington this fourth day of March 1994, in duplicate, in the English and Ukrainian languages, each text being equally authentic.

For the Government of the United States of America:

WARREN CHRISTOPHER

For the Government of Ukraine:

A. ZLENKO

[UKRAINIAN TEXT — TEXTE UKRAINIEN]

У Г О Д А
між Урядом Сполучених Штатів Америки
і Урядом України
про охорону і збереження культурної спадщини

Уряд Сполучених Штатів Америки і Уряд України,

бажаючи посилити охорону культурної спадщини і забезпечити недискримінаційний доступ до скарбів національної та світової культури,

прагнучи сприяти порозумінню, утвердженню толерантності і дружби між усіма націями, расовими або релігійними групами,

будучи переконані в тому, що кожна культура має свою гідність і цінність, які мають поважатися і зберігатися, і що всі культури є часткою загальної спадщини, що належить усьому людству,

вважаючи, що руйнування або зникнення об'єктів культурної спадщини, що належать будь-якій расовій, етнічній або релігійній групі, призводить до непоправного збіднення будь-якої країни і людства в цілому,

підтверджуючи їхню рішимість вжити заходів з тим, щоб запобігати спробам тих, хто намагався або намагається знищити культурну спадщину будь-якої групи,

прагнучи сприяти розвитку та зміцненню поваги до світової культури і національної спадщини,

вважаючи, що охорона культурної спадщини може бути ефективною лише за умови, якщо її забезпечено як на національній, так і на міжнародній основі серед держав, які діють у тісній співпраці, а також

прагнучи виробити конкретні заходи з метою подальшого утвердження принципів і цілей Конвенції про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини 1972 року стосовно предметів культурної спадщини жертв геноциду періоду Другої світової війни,

погодилися про таке:

1. Кожна із Сторін вживатиме належних заходів для охорони і збереження культурної спадщини всіх національних, релігійних або етнічних груп (далі іменуються «Групами»), які проживають або

проживали на її території і були такими жертвами Другої світової війни.

Поняття «культурна спадщина», що стосується цілей цієї Угоди, означає культові заклади, місця історичного значення, пам'ятники, кладовища та меморіали загиблим, а також архівні матеріали, які мають до цього відношення.

2. Сторони співробітничатимуть у визначенні списків відповідних предметів, які підпадають під дію параграфу 1, особливо тих, що перебувають під загрозою зіпсування або знищення. Такі списки можуть бути опубліковані спільно або одією із Сторін.

3. Кожна Сторона гарантуватиме відсутність дискримінації, формальної або фактичної, стосовно культурної спадщини будь-яких груп або громадян іншої Сторони в тому, що стосується обсягу та застосування її законів та інструкцій щодо:

- а) охорони та збереження їхньої культурної спадщини,
- б) права сприяти охороні та збереженню їхньої культурної спадщини, та
- в) доступу до неї громадськості.

4. У випадках, коли власті та зацікавлені організації заявляють, що групи не в змозі самі забезпечити належну охорону та збереження їхньої культурної спадщини, кожна із Сторін вживатиме спеціальних заходів з метою забезпечення такої охорони та збереження її на своїй території, а також запрошуватиме до співробітництва іншу Сторону та її громадян там, де є потреба в допомозі з цією метою.

5. Майно, згадане в параграфі 4, яке має особливу значимість, буде визначене в списку власності, який буде оприлюднений і переданий відповідним місцевим органам. Все майно, визначене таким чином, буде захищене, збережене і позначене спеціальною табличкою. До нього буде забезпечено доступ громадськості.

Комісія, згадана в параграфі 6, може визначати власність для внесення в будь-який час до списку, який буде переданий Сторонами по дипломатичних та інших каналах у разі необхідності.

6. Для здійснення контролю за виконанням цієї Угоди буде створена Спільна комісія з питань культурної спадщини. Кожна із Сторін призначить одного або більше членів до складу Комісії,

якому (яким) можуть допомагати заступники або радники. Рішення Комісії потребуватимуть згоди членів обох Сторін. Сторони співробітничатимуть у забезпеченні доступу Комісії до власності та інформації, необхідної для виконання її функцій.

б) З боку Сполучених Штатів Америки виконавчим органом, відповідальним за виконання цієї Угоди, буде Комісія з питань збереження спадщини Америки за кордоном. Органи влади та організації, на які згідно з чинним законодавством України покладена відповідальність за охорону пам'яток культури, забезпечуватимуть виконання цієї Угоди з боку України.

Кожна із Сторін, повідомивши дипломатичними каналами іншу Сторону, може замінити свій виконавчий орган.

7. Ніщо в цій Угоді не може тлумачитись таким чином, що звільняло б іншу Сторону від її зобов'язань за Конвенцією про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини 1972 року або за будь-якою іншою угодою щодо охорони культурної спадщини.

8. Ця Угода має регулюватися законами і правилами обох країн і буде здійснюватись в залежності від наявності фондів.

9. Спори стосовно тлумачення або застосування цієї Угоди передаватимуться на розгляд органам, згаданим у параграфі 6 (б).

10. Ця Угода набере чинності з моменту підписання і залишатиметься чинною до закінчення одного року після одержання однією із Сторін письмового повідомлення від іншої Сторони про припинення її дії.

Вчинено в м. Вашингтоні, 4 березня 1994 року у двох примірниках, англійською та українською мовами, при цьому обидва тексти є автентичними.

За Уряд
Сполучених Штатів Америки

У. КРИСТОФЕР

За Уряд
України

А. ЗЛЕНКО

[TRANSLATION - TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE ET LE GOUVERNEMENT D'UKRAINE RELATIF À LA PROTECTION ET À LA PRÉSERVATION DU PATRIMOINE CULTUREL

Le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement d'Ukraine,

Désireux de renforcer la protection du patrimoine culturel et de donner accès sans discrimination aux trésors de la culture nationale et mondiale,

Souhaitant favoriser la compréhension, la tolérance et l'amitié entre toutes les nations, ainsi qu'entre tous les groupes raciaux ou religieux,

Convaincus que chaque culture a une dignité et une valeur qui doivent impérativement être respectées et préservées, et que toutes les cultures font partie du patrimoine commun de l'humanité,

Considérant que la destruction ou la disparition des biens du patrimoine culturel de tout groupe racial, ethnique ou religieux constitue un appauvrissement irréparable de toute nation et de l'humanité dans son ensemble,

Réaffirmant leur détermination de prendre des mesures afin de faire obstacle aux objectifs de ceux qui cherchent à éradiquer le patrimoine culturel ou qui le souhaitent,

Souhaitant promouvoir la connaissance et le respect des cultures mondiales et des patrimoines nationaux,

Considérant que la protection du patrimoine culturel ne peut être efficace que si elle est organisée tant à l'échelon national qu'à l'échelon international entre les États, oeuvrant en étroite coopération, et

Désireux d'élaborer des mesures concrètes afin d'assurer la poursuite de l'application des principes et des objectifs de la Convention de 1972 pour la protection du patrimoine mondial culturel et naturel visant les biens du patrimoine culturel des victimes du génocide commis pendant la deuxième Guerre mondiale,

Sont convenus de ce qui suit :

1. Chacune des Parties prendra des mesures appropriées afin de protéger et de préserver le patrimoine culturel de tous les groupes nationaux, religieux ou ethniques (ci-après dénommés les " groupes ") qui résident ou résidaient sur son territoire et ont été victimes de la deuxième Guerre mondiale. Aux fins du présent Accord, l'expression " patrimoine culturel " s'entend des lieux de culte, des sites présentant une importance historique, des monuments, des cimetières ainsi que des monuments aux morts, de même que des archives correspondantes.

2. Les parties coopéreront afin de dresser la liste des biens appropriés tombant sous le coup des dispositions du paragraphe 1, notamment de ceux qui risquent de se dégrader ou d'être détruits. Ces listes pourront être publiées en commun ou par l'une ou l'autre des Parties.

3. Chaque Partie fera en sorte qu'il n'y ait aucune discrimination, que ce soit dans la forme ou dans les faits, à l'encontre du patrimoine culturel de tout groupe quel qu'il soit ou

à l'encontre des ressortissants de l'autre Partie dans le champ d'application et la mise en oeuvre de ses lois et règlements concernant :

- (a) la protection et la préservation de leur patrimoine culturel ;
- (b) le droit de contribuer à la protection et à la préservation de leur patrimoine culturel ; et
- (c) l'accès de la population à ce patrimoine culturel.

4. Dans les cas où les autorités et les organismes concernés déclareraient que les groupes ne sont pas en mesure, par eux-mêmes, d'assurer une protection et une préservation adéquates de leur patrimoine culturel, chacune des Parties prendrait des mesures spéciales afin d'assurer cette protection et cette préservation sur son territoire et inviterait l'autre Partie ainsi que ses ressortissants à coopérer lorsqu'une aide s'impose à cet effet.

5. Les biens visés au paragraphe 4 présentant une importance particulière seront inscrits sur une liste des biens, annoncés publiquement et communiqués aux organismes locaux compétents. Les biens ainsi désignés seront protégés, préservés et signalés par une plaque spéciale. La population aura accès à ces biens. La Commission visée au paragraphe 6 peut inscrire des biens sur la liste à tout moment, liste qui sera communiquée aux Parties par la voie diplomatique ou par d'autres voies, si nécessaire.

6. (A) Une Commission mixte du patrimoine culturel est créée par le présent Accord afin de superviser l'exécution de celui-ci. Chaque Partie nommera un ou plusieurs membres de la Commission, lesquels pourront être assistés par des remplaçants ou des conseillers. Les décisions de la Commission seront assujetties au consentement des membres des deux Parties. Les Parties coopéreront en donnant accès à la Commission aux biens et renseignements nécessaires pour qu'elle s'acquitte de ses responsabilités.

(B) Du côté des États-Unis d'Amérique, la Commission pour la préservation du patrimoine américain à l'étranger (Commission for the Preservation of America's Heritage Abroad) sera l'organisme d'exécution chargé de faire appliquer le présent Accord. Du côté ukrainien, les autorités et les organismes compétents qui sont, selon les lois et règlements applicables de l'Ukraine, chargés de la protection des monuments culturels conformément au présent Accord, seront les organismes d'exécution chargés de mettre le présent Accord en oeuvre. L'une comme l'autre des Parties peut, par une note diplomatique remise à l'autre Partie, changer d'organisme d'exécution.

7. Aucune des dispositions du présent Accord ne sera interprétée comme dispensant l'une ou l'autre Partie des obligations qui sont les siennes en vertu de la Convention de 1972 pour la protection du patrimoine mondial culturel et naturel ou de tout autre accord visant la protection du patrimoine culturel.

8. Le présent Accord sera assujetti aux lois et règlements des deux pays ainsi qu'à la disponibilité de fonds.

9. Les différends concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord seront soumis aux organismes visés à l'alinéa (B) du paragraphe 6.

10. Le présent Accord entrera en vigueur à la date de sa signature et le restera sous réserve qu'il ne soit pas dénoncé par un préavis écrit d'un an envoyé par l'une des Parties à l'autre.

Fait à Washington, le 4 mars 1994, en deux exemplaires, en langues anglaise et ukrainienne, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement des États-Unis d'Amérique :

WARREN CHRISTOPHER

Pour le Gouvernement d'Ukraine :

A. ZLENKO

